

SETMANARI BILINGUE, SATIRIC Y DE BON HUMO

Provincias: Un trimestre . . . 0'75 ptas
Extranjero: Un año 6'00
Número atrasado: 0'10

AÑO II

N.º 54

Sóller 12 de Enero de 1918

Correspondencia y Administración
Luna 27.—SÓLLER
No se devuelven los originales

Es nou Governadó

Ha cridat fort ferm s'atenció a tots es mallorquins s'actitut qu'ha presa es nou Ajuntament palmesano, de demená a n'es Minister de Governació sa destitució d'es nostro nou Governadó, per aná lligat amb sos acaparadós y permetre s'export de subsistències y objectes de primera necessitat.

Noltros aplaudim tal i lea.

No pot essé Governadó aquell que no mire en bé d'es poble que li han destinat perqu'el governi. No pot essé Governadó aquell que per conveniències deixa exporta ous, porcs, carbó, etc., etc., y deixa jugá pes mitx d'es carré. No pot essé Governadó aquell que just mira sa seu conveniència.

Mes es poble mallorquí aquest pic ha uebit ets uys, y ha demenat amb justici que destituyesen un Governadó que no cuya das sevas necesidats.

Mallorca vol un homo que posi amb orde sas sevas cosas, y no a una persona que las posi amb desorde.

Es mallorquins just demenam qu'nos donguen es pá y qui diu es pá diu totas sas altres subsistències qu'es produexen a sa nostra roqueta. No demenam lo que

se produex a fora casa. Deme-nam lo nostro.

Mallorca vol es seu pá y un homo que sapi governá.

Mes per avuy mos darem un punt a sa boca y mos posarem sa llengo a dins sa butxeca pues ja digué el Kaiser un dia que tenia un uxol a sa punta de sa llengo, que qui calla heu diu tot.

CACAHUETS Y XUFLETES

A NA JUANA

—Vols qu'et diga Juaneta
que te mir amb compassió
cuant veix que te fá s'amó
un botx sense cap pesseta?
Comensa per sé barbé
y tots es d'aquest ofici,
(y no t'ho dic per malici)
no tenen may cap dobbé.
Sempre van just figurins
no los vé bé may cap eyna
y no tenen altre fe na
mes qu'aná a buydá copins.
S'aixecan es dematí.
s'en van a se Barbería
s'asseven y en tot lo dia.
ja no fan més que lletji.
Si qualcú si va a feysta
un li diu:—Ell jo no puc.
Ell sa má embenada duc.
—Y jo a n'es dit tenc un grá.
—Jo tenc un colso escardat.
—Jo tenc una cama coixa.
—Y a jo avuy una moixa
a dos dits ma repinyat
y no puc agafá es rahó.
—Idó ja vendré demà
—Muy bien: Així com voldrá.
—Cau bé es matí?

—Si senyó.

Y allá dedins fan mils sóns
y a n'aixó bé t'ho pots creure:
Si un hey vá y los paga es beure
tolduna los veurás bons
Y per cabá te vuy di
que lo qu'a tú te convé
es que deixis es barbé,
y que t'arreglis amb mí.

FLÓ DE LÍS

Un xasco inesperat

Sempre hey ha personas qu'els s'en passan de jelades (per no di «frescas»).

Aquest añ, p'els reys, a un homo y una dona de Barcelona los n'ha passada una que mereix que la posin a un llibre d'aná a escola, perque tothom la sápigue.

Aquests dos individuos, que com hé dit, son un homo y una done son casats y no tenen cap infant, maldament ja han guin doblegat tots dos es cincuent'anyos: Viuen a se mencionada ciutat condal, a n'es carré des Soldat Inglés, número 6 pis principal.

Idó aquets dos es disapte d'els Reys, estaven asseguts a devora es foc, pegant qualche becada de tant en quant, hasta que s'homo alsant es cap, y despertant sa dona exclamá:

—Marieta, no t'en recordes de quant eram petis que tal dia com avuy posavemes sebates a n'es balcó.

—Si—digué ella— y el s'en demá trobavem, sa finestra o es balcó plé dr juetes y altres herbas.....

—Y, escolta Marieta, y si ara las hi posassem ¿que no podríá sé que també mos hi aficassen trastos? Ara hem pareix, qu'els Reys vent que duim molta miseri podria essé que mos hi posassen moltsas cosas.

EN XERRIM

— Me pareix bona idea.

— Pero ¿que tendrem garrovas, o tavas per posar?

— D'aixó ray, hey's posarem p'ells de petata.

Y dit y fet se tragueren sas sabates que duyan pués no en tenian d'altres, las ompliren de pells de petata, y s'homo las posá a n'es balcó es temps que sa dona li deya:

— Mira de posarles a bona banda que si plou no se bañiguen....

El s'en demà dematí es dos veys s'acercaren plegats, y junts anaren a obri es balcó, pero cuant veran lo qu'hey havia quedaren ensensats. Hey trobaven sas pells de patata totas solas. Sas sabates havian desaparescut.

Y ara me tenim es pobres veys sense podersé moure de dins caseva per no teni sebates.

Y si hey ha qualche persona caritativa, qu'en tenga dos pareys per da

ja sebeu voltros hont és:

a sa gran ciudat condal.

carré d'es Soldat Inglés

número 6, principal.

Pep Ney

Tot puja

En Biel Rateres era un homo que sas sevases obras consonaven amb so seu llinatje.

Aixó vol di qu'es seu ofici era es d'anà a rebà.

Pero s'altra dia v'anà a una casa amb s'idea de robá un collá de perlas de sa ti a majo, que li picava fort ferm, y aquest pic dugué tanta de mala pata que li resultà que cuant sortí se trobà amb un adotsena de municipals qu'el dugueren a n'es calabosso per llevé ferli sentenci.

Es jutje l'envia a demená, y el comensa a interrogá demenantli lo darré a veure quina edat tenia.

Aquell com si no heu sebés cert fé un quart es beneit y a la fi digué:

— Corante dos anys.

Es jutje el fa retirá y el tornaren dú a n'es mencionat calabosso.

Passá una setmana, y cuant en Biel es creya que l'havían deixat aná, hey v'anà un municipal tornantlhó maná a n'es jutiat.

Es jutje el torná tapá de preguntas fins qu'acabá per tornarli demená cuants d'anys tenia, contestant en Biel.

— Xixante s s.

— Què vol dil—digué es jutje—S'altre dia en teniau corante dos y are en teiu xixante sis?

— Si senyó.

— ¿Y com s'enten?

— Molt sencillament. Així com a n'aquest temps pujen tantes de coses ha resultat que també han pujat sas edats.

BACALLANET

De sa Regió

De CAMPANET

Perqu'es lectós vejiguen que per aquest poble en passen de bonas, he resolt posá a la vista de tots es mallorquins es seguent cás sotseit es primé diumenje des més passat.

Aquest diumenje va esé senyalat per subastá ets arbitris municipals, y jo sabent que s'any 1916 se posá un arbitri a demun, sas cabras y es cans, y amb sintenció d'atquirí aquest derré (com que som canista de sol a rel) vaitx passá a s' hora senyalada a devant sa casa de la Vila, lloc de costüm, esperant hasta que comensaren: y cuant tocá es turno a n'es matadero vaitx podé notá (gracias a sa meva pipella) una comedi ben cómica.

Es jenre d'es Saitx, senyalá un número de pessetas, y a n'es mateix moment digué:—a la padri, rematavó. Pero resultà qu'un d'es jenres d'es batle, que també ses fet carnícé, que senyalanr un número més alt de pessetas digué:—Ala padri—Digau a n'es Saitx qu'hen rematique, y obenhint es batle digué a n'en Juan qu'heu rematás, pero aquest s'estimave més que fos pes seu jenre, fé es papé de sort per veure si ell senyalaría un número mes crescut qu'es d'es jenre d'es batle continuant vuit vegades aquesta comedi, tenguent sa paraule un y s'altre.

Noltros trobam que a'ssent es batle carnícé des matedero li corresponia a ell o a n'es jenre pero es saitx tenia sa pella p'es manec y es matadero queda en mans d'es seu jenre.

La setmana qui ve vendrà sa segona part referent a s'arbitri d'es cans.

ES REVISÓ X

De BINISALEM

Dia 30 d'es Desembre passat a sa Sociedad «La Auxiliadora» se va celebrá Junta General ordinari amb motiu de renová una part de sa Junta Directiva y comissió Consultiva.

Estant en plena sessió y prossedint a se elecció va esé del tot pressis suspendra sa sessió a causa d'uns jermans socios que feran corre veus de si s'heurian de parti es dobbés. Es dia 1.º d'es corrent se reanudá sa sessió y se votaren en bastant bon orde es dits membres de sa direcció d'aquesta Sociedad anant tot molt bé salvo

algunes trapasietas per part d'un des dos elements.

Per part d'es vocals hey hagué una diferencia de 115 vots en contraria a de 34 y per sa des secretari 94 per 56.

Lo que sentim vivament es qu'haguen hagut de lutxa amb una diferencia tan grossa; pero per lo que los estimam los direm qu'heu prenguen amb pacienci y que se peguin un toc a n'es morros; y que eligesquen lo que vulguen porque son ells.

Sa nova Direcció queda constituida amb sa forma siguent:

President: Jaume Sastre Coll. — Vice-President: Francesc Borras Morey—Secretari: Juan Torrens Bibiloni—Tesoré: Francisco Bisbal Alberti—Vocals: Andreu Llado Pons; Bartomeu Pons Abines; Bartomeu Moya Reus; Pau Dols Llabrés.

Consultiva: Andreu Poi Bestard; Juliá Rosselló Bibiloni; Bartomeu Paul Amengual; Jaume Moya Llabrés; Miquel Borrás Alorda; Melchor Martí Barceló—Tesoré: Guiem Torrens Bestard.

A n'elsquals dam sa mes cumplida enhorabona.

De FORNALUTX

A n'en Manuama:

Tot satisfet vaitx quedá, cuant lletjint s'últim número d'aquest setmanari vaitx veure que daves s'assintió per acabat y que desitjaves discuti s'assunto personalment, pero citantme per lloc de s'entrevisita a un centro politic com es «Can Benet».

¿Pero que no saps tú, Manuama, qu'es Jeronistas son mauristas, jo com a maurista, no puc veni a n'es centro que tú me citas?

Idó bé, Manuama sí vols discuti s'assunto amb jo te convit a beure café y copa avuy a n'havé sopat a n'es café Unión de sa plassa nostra, pero no t'olvidis de posarte es nom a n'es front per sobre amb qui parl.

Per acabá te diré que tens molta pocà educació amb alló de qu'hem desprecias, allá hont ets mes digne des despreci tú que jo. Y referent a lo de si es meus escrits son incontestables astrañ que tú que te pintas tant llest vulgues discutí amb jo.

Es MATEIX JERONISTA

De ESPORLAS

A Esporlas tenim dues alhacas que de segú no en trobarán d'altres que s'asemblin a elles, que son: es motorista y es sereno de C'an Fortuñ o sigue sa Central Eléctrica.

Aquests dos s'altra dia en feren una de grossa.

EN XERRIM

MIRRAK M

Es motorista ensengué s'electricitat a las tres des demati y toca l'ensendrétlé a las quatre y mitja, y es sereno toca es pitó a las cuatro d'es demati, y sé toca a las cinc y mitja. A efectas d'això totas sas fabricantes anaven pes carré corseguent com a locas, totas descabayades per pôde de no esserí a temps.

Y llevó totas se varen havé de ventá, esperant s' hora de comensá llevat de sis de sas mes atrevidas que varen aná a veure si es motorista estava bó o no.

Y ara un avis jo vuy dà a n'es dos desenfeynats que no tornin molestá en tals cuentos es veynats.

Un d'aquests.

Es mauristas d'aquest poble, dia 8 des Novembre passat, daren un mitin de propaganda electoral, y atacant s'altra bandó, digueren que tots es seus contraris eran uns canallas.

Jesús Sant Antoni Paloni! Els senyós se degueren equivocá, Son acás canallas aquella qu'en defensa d'es poble defensan es repart d'utilidats? No s'en recordaven els senyós mauristas qu'entre ells ni ha varios qu'emplean tota sa seva astucia per no havé de pagá es mencionat repart? Quins son es canallas? O son canallas porque just defensan es poble, y ells es mauristas, no serquen més que posá concejals iguals que *manquis*, o que formats amb un fil invisible, los fassen fe es moviments que vulguen?

Nôltros mos recordam molt bé qu'aquest poble hey hâ un senyó Carboné que cuant se tracta per figura diu qu'ell es d'Esporlas, però en cuant se parla de pagá es reparto, resulta qu'es palmesano. Y com aquest ni ha a balquena.

Continuarém ses altres setmanas llevant sa careta a n'es qui la duen, porque resplandesca sa veritat y sa justici brillí.

Hasta la vista.

De ARTA

Sa Sociedad Obrera d'Artá va caminant cap a n'es pogrés.

Ademés de teni una Secció de Socorros Mútuos per cuant es socios estigan malats, quedin inútils, a sa veyés, o sa muriguén, pugui essé auxiliats ells o sas sevas familis amb una cantidad diari.

Are d'es fondos Socials d'es Socorros ha muntat una Cooperativa de Consums en gran escala, pues es socios están resolts a no essé mes explotats pes caciques, ni pets acaparadós sense concienci qu'abusen de sa bondat y honradés seva.

Lo que desitjam molt es constancia y prosperidats a sa nova empresa.

S'obré alcansará una gran economía amb sas subsistencias y altres géneros to-

ta vegada qu'amb sa nova Cooperativa s'levan aquest intermediari que comercia entre sa part productiva y sa part consumidora, y es beneficis qu'ha de reportá a n'aquest intermediari serán tots d'ells.

Vat-aquí com s'han d'alcansá millores de vida, cuant se fa tan necesari a n'es temps que correm.

CORRESPONSAL

De BUJE

ES TENORIO ESCALDAT SA ENFADAT

(Conclusió)

Ja que me dius que a cá s'atlota me tractaren de botxi, sebrás qu'es meu camí no ha arribat a tal extrem. Es vé qu'hem diguerem que si havia publicat sas calumnias que tú hem dirijías merescé essé tractat de botxi, pero com resultave essé un'altre fabula inventada per tú vaitx segui amb tanta d'amistat amb s'atlota com antes,

Y ja que parlam d'atlates te recordaré maldament es poble y tú heu recordeu mes que jo, que durant aquest añ passat ets estat set mesos sense tenir relacions, y d'ets altres cinc mesos restants just pogueres alcansá tres carabassas arxi-monumentals, de tres jovenetas, principalment d'una que viu a n'es carré de s'Escola qu'et desprecia per massa curro, maldament tú diguesses que t'enviaría a demà.

Llevó resultá que no poguent enganxarné cap a n'aquest poble s'empenyá amb una de Campanet que viu a devora l'Iglesi y a questa en mes facilidad que sas altres l'enviá a pescá molls y ara resulta que segóns diu ell ja está avorrit d'es tâ per Buje y espera es mes d'Abril per aná a Bones Aires.

Y ja que tractas de curro a n'en Torres te diré que t'haguera convengut més callá pues molt bé saps que son més de dotze ses atlates que tan fet bavá, pues es una de ses alegrías mes grossas per tú de qu'et tractin de curro.

N'Aloy Tenorio Escaldat va prendre mala rabiada lectó: Y aquesta vegade qu'et pareix s'heura enfadat?

Es Corresponsal de Campanet o siga en Toni Beteta

De MANACÓ

Santa Bàrbara Gloriosa, alliberamós de trons y llamps y de veure espectacles com es que relatan a n'es siguiente escriti.

Lo que vos vaitx a contá es un secret que vos contaré a condició de que no heu, direu a ningú. Pues a n'es carré de s'Unión d'en Barraca hey viu una joveneta, la cual atmet sas visitas de varios joves senyorets, y porque no els se vejin

entrà dins caseua acostuma amb una canya apégá un llum públic que té a s'enfront de sa seu entrallá.

Y no rigueu qu'ara vé lo bó.

Cuant han entradas sas visitas sa simpática jove, done funcions de Cine de ciències ocultas, hasta qu'acaba per quedá amb so mateix vestit que duya n'Eva cuant robava sas pomas a Deu Nostro Senyó; y que podeu está segús qu'amb aquest temps que correm deu sua com a gota.

Jo li aconsey a n'aquesta jove tan blanca y vermeyeta, que tenga molt de cuidado, que en que es seu cos siga un *forquet* defressantsé amb so vestit de n'Eva, encare qu'es seus favoritos sigan senyorets y mossens, no li evitaran un catarro que la conduhirà a n'es poble d'es ciprés.

A n'aixó no heu digueu a ningú.

Es un secret que vos confiy a voitros com a bons amics. Si no xerrau res d'aixó, lectós benevolguts un'altre setmana vos contaré un'altre cosa que fa fogí es fret d'unas altres dues o tres des mateix carre y un'altre d'es carre de la *Verónica*, que solen *cinear* a punts descuberts, ahont sa claró pública hey dona sombra la cual tapa es seus trabis o elles al menos així so creuen.

NOTA.—Per la setmana qui vé hey hâ es terçé escrit per sa viuda des dos queridos, que no hem publicat per falta de lloc.

D'ALARÓ

Mancó 8 de Iané de 1918.

Molt simpàtic amic, l'amón de Son Sati.

S'altre dia de pagés (com solem di) avaitx veni a Alaró per ferte una visita y justament vares essé a fora vila: per això t'escric sas agradables impressions rebudas de sa vida alaronera.

Es un poble que m'agrada molt, situat has mitx de vistosas muntanyes; habitants simpàtics y atmatens, de molta industria no faltanti s'admirada electricitat, y molta de cultura com mo demostrá es siguiente fet.

Trobantmè dins una societat, me cridá s'atenció un cartell amb aquesta inscripció: «No se permite blasfemar». Deman unes cartas per té un truc y me contestá es conserge de que no venian d'aquesta fruya; deman llevó una copa de resolis per entrá en gana, y ma di: lo mateix, y que en cuestió de gana, es meus socios en tenen de més; jugant cada dia a un joc mal d'enomená, ma pareix que sa diu «Fut-Bol» y divertintse en jocs de damas, agedrez y domino,

Aquesta organisió rapatest, ma cridá s'atenció ateses sas correns d'avuy en dia. Demenant informes vaitx sobre qu'es

